

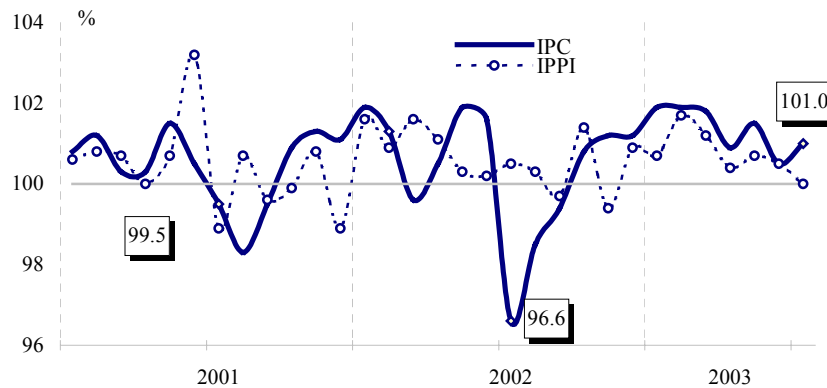
Sinteza monetară nr. 6* 2003

Iunie

Nivelul inflației

Rata inflației în luna iunie 2003 a constituit 1.0 la sută, cel mai mare nivel înregistrat în luna similară din ultimii doi ani (graficul nr. 1). Prețurile la produsele alimentare s-au majorat cu 2.0 la sută (comparativ cu minus 1.3 și 6.2 la sută în 2001 și 2002, respectiv), la mărfurile nealimentare cu 0.6 la sută, iar la serviciile prestate populației prețurile au scăzut cu 0.4 la sută.

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a prețurilor producătorilor industriali (IPPI)

În comparație cu luna precedentă creșterea **prețurilor la produsele alimentare** a fost mult mai accentuată (2.0 la sută față de 0.4 la sută în mai 2003), fiind generată de majorări de prețuri la făină de grâu cu 33.2 la sută, ouă – cu 22.4 la sută, pâine – cu 7.5 la sută, zahăr – cu 4.0 la sută. În același timp, au avut loc reduceri de prețuri la legume proaspete – cu 10.2 la sută, la unt – cu 1.3 la sută.

La majoritatea mărfurilor nealimentare și serviciilor prestate populației prețurile și tarifele au rămas, aproximativ, la nivelul lunii anterioare, excepție fiind reducerea prețurilor la combustibil cu 1.1 la sută și majorarea prețurilor la medicamente cu 1.5 la sută.

De la începutul anului 2003 **creșterea prețurilor** a constituit 7.8 la sută, variația medie lunară fiind de 1.3 la sută.

În luna iunie 2003 **inflația cumulativă** pentru 12 luni a constituit 11.0 la sută.

Contribuția elementelor de formare a indicelui prețurilor de consum este reflectată în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Mai 2003		Iunie 2003	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	0.5	100.0%	1.0	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.19	38.0	0.93	93.0
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.24	48.0	0.18	18.0
<i>Servicii cu plată</i>	0.07	14.0	-0.11	-11.0

Sursa: DSS și BNM

Prețurile producției industriale în luna iunie nu s-au modificat față de luna precedentă (graficul nr. 1). În pofida stabilității atât a indicelui agregat al prețurilor producătorilor, cât și a celui din industria prelucrătoare, la unele tipuri de activități au fost înregistrate creșteri de prețuri considerabile: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 10.9 la sută, fabricarea articolelor din lemn – cu 8.9 la sută, producția aparatului și instrumentelor pentru măsurat, control și alte scopuri – cu 6.7 la sută, fabricarea produselor textile – cu 6.0 la sută, producția de articole din cauciuc și material plastic – cu 5.1 la sută, fabricarea băuturilor din malt – cu 3.0 la sută, fabricarea produselor de panificație – cu 2.8 la sută. Reduceri de prețuri au fost consemnate la fabricarea articolelor de voiaj (cu 7.5 la sută), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (cu 6.5 la sută), fabricarea vinului (cu 3.2 la sută). În activitatea exploatarea carierelor prețurile au crescut esențial, cu 7.8 la sută, iar în energia electrică, gaz și apă s-au redus cu 0.1 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Ratele dobânzilor

În baza dinamicii indicelui prețurilor de consum, indicatorilor monetari și macroeconomici, ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM au fost menținute la nivelul stabilit prin hotărârea Consiliului de Administrație al BNM nr. 60 din 20 martie 2003:

- ✓ **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale BNM – 10.5 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la facilitatea de lombard – 13.5 la sută anual;
- ✓ rata dobânzii la creditele “overnight” – 16.5 la sută anual;

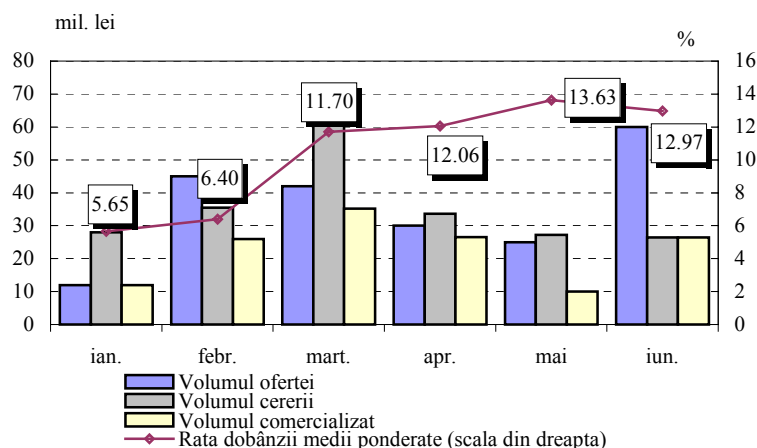
✓ rata dobânzii la depozitele acceptate de BNM de la băncile comerciale – 3.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (peste 5 ani) a fost menținută la nivelul de 11.0 la sută anual.

Operațiunile de piață deschisă

În luna iunie au fost desfășurate 5 licitații REPO de vânzare a HVS din portofoliul BNM. Volumul ofertei a constituit 60.0 mil. lei, fiind cu 35.0 mil. lei (de 2.4 ori) superior celui din luna mai. Cererea de HVS a băncilor comerciale s-a redus cu 0.8 mil. lei (2.9 la sută), înregistrând un volum de 26.4 mil. lei. Volumul vânzărilor a crescut cu 16.4 mil. lei (de 2.6 ori) și a însumat 26.4 mil. lei (graficul nr. 2). Rata medie ponderată lunară a dobânzii REPO s-a redus cu 0.66 puncte procentuale și a constituit 12.97 la sută. Scadența medie ponderată a tranzacțiilor REPO a fost de 18 zile față de 21 zile în luna mai 2003.

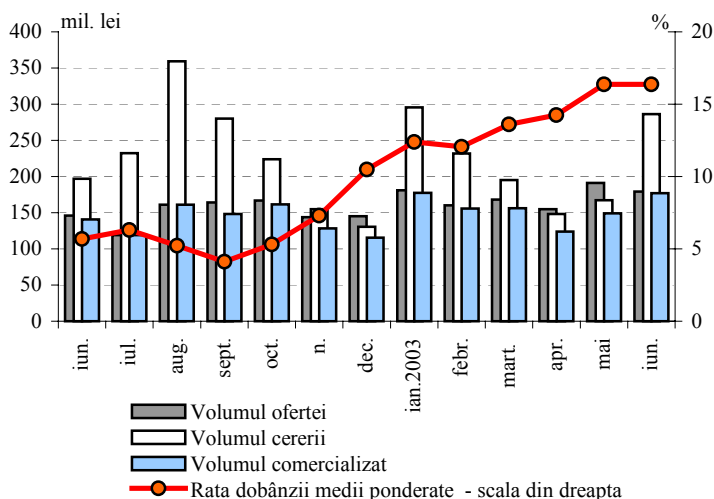
Graficul nr. 2. Dinamica indicatorilor pieței deschise

Pietele financiare

Pe parcursul lunii iunie pe piața primară a titlurilor de stat au fost lansate 27 emisiuni de HVS, reprezentând bonuri de trezorerie cu scadențele de 91, 182, 273 și 364 zile și bonuri de acoperire a decalajului de casă cu scadența de 56 zile.

Graficul nr. 3. Totalurile licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

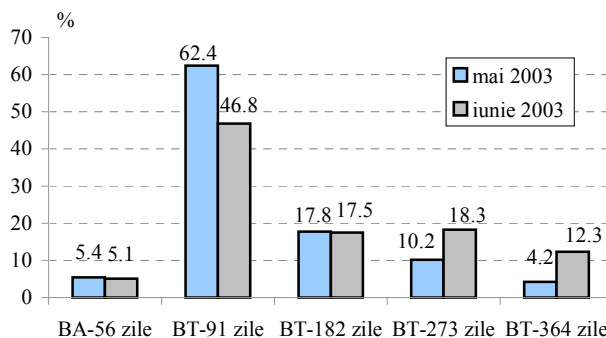
Volumul total al ofertei a fost de 179.0 mil. lei, situându-se cu 12.0 mil. lei, sau cu 6.3 la sută sub nivelul lunii precedente. Volumul solicitat de băncile comerciale a crescut cu 118.9 mil. lei (71.1 la sută), însumând 286.2 mil. lei. La licitații au fost plasate HVS în volum de 177.2 mil. lei, cu 28.3 mil. lei (19.0 la sută) peste nivelul lunii mai (graficul nr. 3). Din volumul total al HVS comercializate 154.7 mil. lei (87.3 la sută) au fost procurate de băncile comerciale.

Procurările de HVS din contul investitorilor au însumat 22.5 mil. lei, fiind în creștere cu 14.5 mil. lei (de 2.8 ori) față de luna precedentă.

Analiza structurii pe scadențe a HVS comercializate pe piața primară pune în evidență reducerea considerabilă (cu 15.6 puncte procentuale) a ponderii titlurilor de 91 zile. În același timp, ponderile titlurilor cu scadențele de 273 și 364 zile au crescut cu câte 8.1 puncte procentuale fiecare (graficul nr. 4). Aceste schimbări au condus la majorarea scadenței medii cu 35 zile până la nivelul de 167 zile.

În iunie **rata medie nominală a dobânzii** la titlurile de stat plasate pe piața primară s-a menținut la nivelul lunii precedente (16.38 la sută anual). Însă, în structura pe scadențe ratele dobânzilor la toate titlurile au semnalat reduceri ușoare (tabelul nr. 2).

Graficul nr. 4. Structura HVS comercializate pe piața primară

Tabelul nr. 2 Rata nominală medie ponderată a dobânzii la HVS în diviziune pe scadențe

	BA 56 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 273 zile	BT 364 zile
Mai 2003	13.24	16.49	17.13	17.31	17.42
Iunie 2003	13.17	16.00	16.97	17.20	17.35

Răscumpărările HVS cu scadența în luna iunie au înregistrat 139.2 mil. lei la valoarea nominală. La finele lunii volumul titlurilor de stat aflate în circulație (plasate la licitațiile pe piața primară) a însumat 702.2 mil. lei la prețul de vânzare-cumpărare, fiind cu 25.6 mil. lei inferior nivelului înregistrat la 31 decembrie 2002.

La data de 30 iunie 2003 în **Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)** au fost înregistrate HVS în volum total de 2964.7 mil. lei la valoarea nominală, inclusiv HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară în volum de 754.0 mil. lei.

Volumul total al operațiunilor pe **piața secundară a titlurilor de stat** în luna iunie a înregistrat o creștere cu 17.2 mil. lei (cu 62.8 la sută) până la nivelul de 44.6 mil. lei. O evoluție contrară au consemnat tranzacțiile REPO interbancare, volumul cărora s-a comprimat cu 11.6 mil. lei (18.7 la sută) comparativ cu luna mai, cifrându-se la 50.6 mil. lei.

În luna iunie rata nominală medie ponderată a dobânzii pe piața secundară și-a continuat evoluția ascendentă, marcând o creștere cu 1.20 puncte procentuale până la nivelul de 15.25 la sută. Cele mai solicitate au fost titlurile cu scadențele de la 28 până la 91 zile, a căror pondere în volumul total al HVS tranzacționate pe piața secundară a alcătuit 43.1 la sută. Scadența medie a constituit 97 zile față de 35 zile în mai 2003.

Piata creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* s-a majorat cu 65.6 mil. lei (1.4 la sută) pe parcursul lunii, constituind 4878.9 mil. lei la 30 iunie 2003. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor în moneda națională cu 25.3 mil. lei (0.9 la sută), precum și a celui al creditelor în valută străină (exprimate în MDL) cu 40.3 mil. lei (2.1 la sută).

Tabelul nr. 3. **Dinamica creditelor acordate de băncile comerciale (mil. lei)**

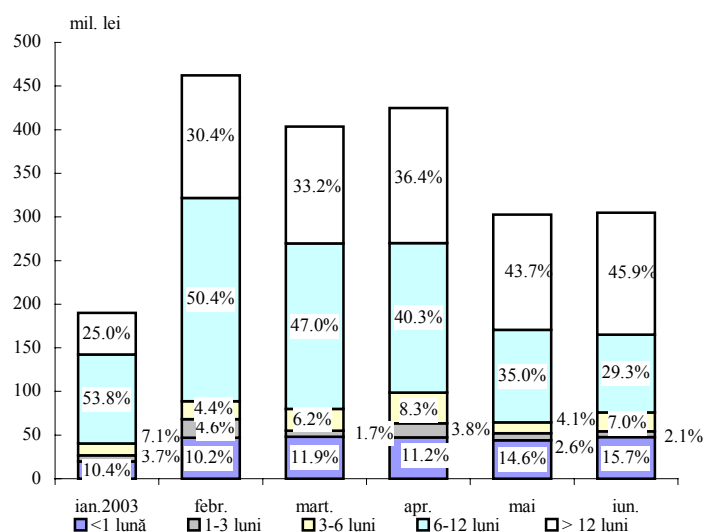
Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Credite acordate				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
		volumul	volumul		volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2002	4165.7	2422.2	1743.5	597.4	414.1	19.29	183.3	11.90
Ianuarie 2003	4166.6	2395.1	1771.5	312.6	199.8	21.23	112.8	12.09
Februarie	4393.3	2610.5	1782.8	626.9	473.2	18.33	153.7	11.65
Martie	4675.2	2791.6	1883.6	657.9	417.6	19.50	240.3	11.00
Aprilie	4769.3	2848.2	1921.1	681.6	446.6	19.09	235.0	11.39
Mai	4813.3	2908.3	1905.0	527.9	322.7	19.02	205.2	10.72
Iunie	4878.9	2933.6	1945.3	589.1	324.8	19.57	264.3	10.81

Creșterea **soldului creditelor acordate în MDL** s-a datorat majorării soldului creditelor acordate întreprinderilor private și persoanelor fizice cu 80.1 mil. lei (3.8 la sută) și 8.7 mil. lei (2.3 la sută) respectiv, atunci când cel al creditelor acordate întreprinderilor de stat s-a redus cu 63.5 mil. lei (15.6 la sută).

Majorarea **soldului creditelor în valută străină** a fost rezultatul creșterii soldului creditelor acordate întreprinderilor private cu 43.8 mil. lei (2.3 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat s-a redus cu 3.5 mil. lei (9.0 la sută). Soldul creditelor acordate în valută străină reprezintă echivalentul a 137.5 mil. USD, fiind în creștere cu 2.9 mil. USD, sau cu 2.2 la sută față de luna mai 2003.

Volumul creditelor acordate în MDL în iunie curent a crescut cu 2.1 mil. lei (0.7 la sută) față de luna anterioară, constituind 324.8 mil. lei.

Graficul nr. 5. **Structura creditelor în MDL acordate de băncile comerciale persoanelor juridice**

* conform metodologiei FMI din total credite în economie (inclusiv dobânda calculată la credite) sunt excluse creditele interbancare și creditele guvernului

Cota-parte a creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 93.9 la sută din volumul total al creditelor acordate în moneda națională. Cele mai solicitate au fost creditele pe termen de peste 12 luni, fiind acordate cu o rată medie de 18.60 la sută în volum de 139.9 mil. lei. Ponderea acestora s-a majorat cu 2.2 puncte procentuale până la nivelul de 45.9 la sută. Concomitent, a crescut cu 2.9 puncte procentuale ponderea creditelor pe termen de la 3 până 6 luni și cu 1.1 puncte procentuale cea a creditelor pe termen de până la 1 lună, constituind 7.0 și 15.7 la sută, corespunzător (graficul nr. 5).

În luna iunie *rata medie a dobânzii la creditele* în moneda națională acordate persoanelor juridice a crescut cu 0.55 puncte procentuale, constituind 19.30 la sută și cea a creditelor acordate persoanelor fizice - cu 0.66 puncte procentuale, constituind 23.79 la sută.

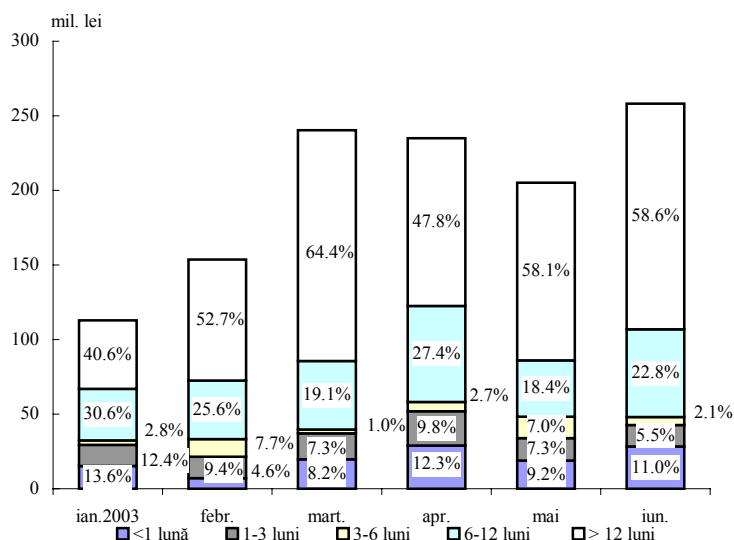
Volumul creditelor acordate în valută străină persoanelor juridice a constituit 258.1 mil. lei (18.2 mil. USD, fiind cu 3.8 mil. USD superior celui din luna mai 2003).

În structura creditelor acordate în valută străină cota-parte maximală (58.6 la sută) au continuat să o dețină creditele pe termen de peste 12 luni (cu rata medie a dobânzii de 10.59 la sută), a căror pondere a crescut cu 0.5 puncte procentuale. În același timp, o scădere însemnată (cu 4.9 puncte procentuale) a înregistrat ponderea creditelor pe termen de la 3 până 6 luni (graficul nr. 6).

Rata medie a dobânzii la creditele acordate în valută străină a crescut cu 0.09 puncte procentuale, constituind 10.81 la sută.

În perioada de analiză *soldul depozitelor** în sistemul bancar s-a majorat cu 166.3 mil. lei (3.5 la sută) față de luna mai și a constituit 4934.9 mil. lei. Creșterea acestuia a fost generată de sporirea soldului depozitelor atrase în valută străină cu 130.2 mil. lei (5.4 la sută), precum și a celui al depozitelor în moneda națională cu 36.1 mil. lei (1.5 la sută). Ponderea depozitelor la vedere în structura soldului total al depozitelor a fost de 40.5 la sută, suma acestora majorându-se cu 100.2 mil. lei față de luna precedentă, inclusiv a celor în valută străină – cu 94.6 mil. lei. Totodată, soldul depozitelor la termen s-a majorat cu 66.1 mil. lei, constituind 2934.5 mil. lei.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate de băncile comerciale persoanelor juridice

* conform metodologiei FMI din total depozite în sistemul bancar sunt excluse mijloacele băncilor comerciale și ale altor instituții financiare; conturile bugetului de stat; mijloacele extrabugetare; depozitele persoanelor fizice și juridice nerezidente

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 1279.8 mil. lei, majorându-se cu 30.5 mil. lei din contul creșterii soldului depozitelor persoanelor fizice cu 39.0 mil. lei (3.8 la sută), în timp ce soldul depozitelor persoanelor juridice s-a redus cu 8.5 mil. lei (3.8 la sută).

Tabelul nr. 4. Dinamica depozitelor la termen în băncile comerciale (mil. lei)

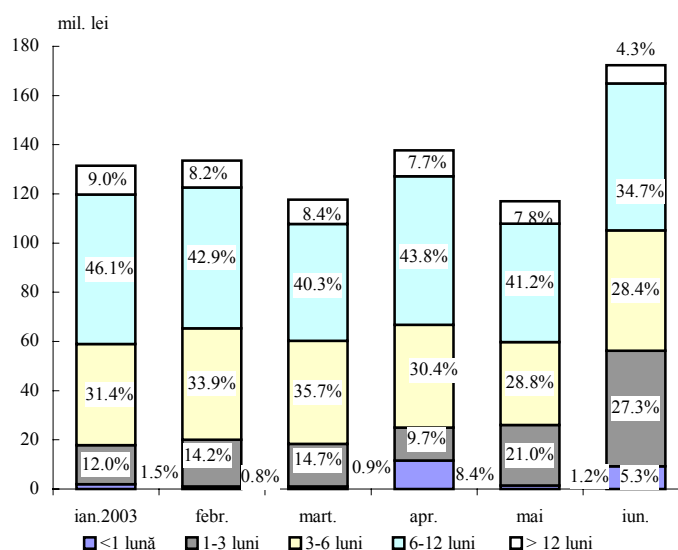
Perioada	Sold la sfârșitul perioadei			Depozite la termen atrase				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
		volumul	volumul		volumul	dobânda, %	volumul	dobânda, %
Decembrie 2002	2478.7	1172.1	1306.6	347.3	143.5	12.64	203.8	3.35
Ianuarie 2003	2603.3	1213.4	1389.9	317.7	131.5	12.57	186.2	3.34
Februarie	2675.1	1215.3	1459.8	306.7	133.6	12.21	173.1	3.02
Martie	2756.0	1211.9	1544.1	324.5	117.7	12.15	206.8	2.73
Aprilie	2809.5	1222.8	1586.7	336.5	137.7	11.63	198.8	3.25
Mai	2868.4	1249.3	1619.1	378.7	117.0	11.89	261.7	2.68
Iunie	2934.5	1279.8	1654.7	392.1	172.3	12.06	219.8	2.87

Volumul depozitelor la termen atrase în MDL în luna iunie a constituit 172.3 mil. lei (cu 47.3 la sută superior celui din luna mai 2003).

În perioada gestionară s-a consemnat o creștere esențială (cu 6.3 puncte procentuale) a ponderii depozitelor pe termen de la 1 până la 3 luni și cu 4.1 puncte procentuale a ponderii depozitelor pe termen de până la 1 lună. În același timp, s-a micșorat cu 6.5 puncte procentuale cota depunerilor pe termen de la 6 până la 12 luni, alcătuind 34.7 la sută din volumul total al depozitelor atrase în moneda națională (graficul nr. 7).

În luna iunie **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL** s-a majorat cu 0.17 puncte procentuale față de nivelul lunii precedente, constituind 12.06 la sută (10.21 la sută pentru persoane juridice și 12.81 la sută pentru persoane fizice față de 8.63 la sută și 12.65 la sută, corespunzător, în luna mai 2003).

Graficul nr.7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de băncile comerciale

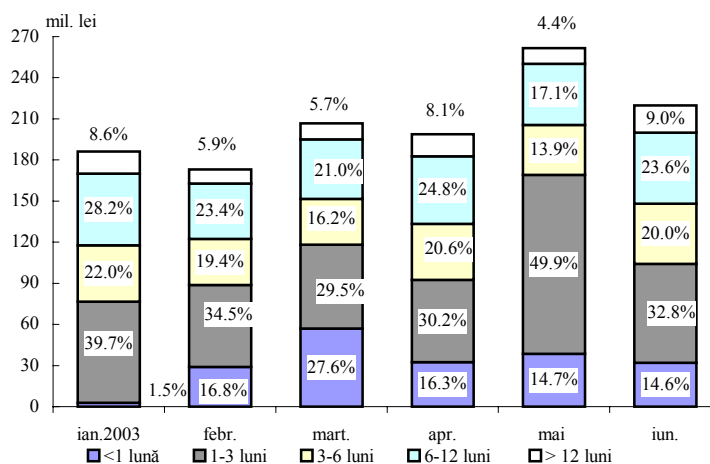

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 35.6 mil. lei (2.2 la sută), alcătuind 1654.7 mil. lei. Această creștere a fost generată, în special, de sporirea soldului depunerilor persoanelor fizice cu 35.5 mil. lei (2.6 la sută).

În perioada gestionară **volumul depozitelor la termen atrase în valută străină** s-a micșorat cu 41.9 mil. lei (16.0 la sută), constituind 219.8 mil. lei, din contul reducerii depunerilor persoanelor juridice cu 67.6 mil. lei (62.7 la sută), în timp ce volumul depozitelor persoanelor fizice s-a majorat cu 25.7 mil. lei (16.7 la sută).

Ca și în perioada precedentă, ponderea cea mai mare (32.8 la sută) a revenit depozitelor pe termen de la 1 până la 3 luni, al căror nivel în volumul total al depozitelor în valută străină s-a micșorat cu 17.1 puncte procentuale (graficul nr. 8). Aceste depozite au fost atrase cu o dobândă medie de 2.0 la sută. Concomitent, s-a înregistrat creșterea ponderii celorlalte categorii de depozite, cu excepția depozitelor pe termen de până la 1 lună.

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen atrase de băncile comerciale în valută străină

În perioada de referință **rata medie a dobânzii la depozitele în valută străină** s-a majorat cu 0.19 puncte procentuale, constituind 2.87 la sută (pentru persoanele juridice aceasta a scăzut cu 0.45 puncte procentuale și a alcătuit 1.41 la sută, iar pentru persoanele fizice - cu 0.06 puncte procentuale, alcătuind 3.20 la sută).

Masa monetară

Masa monetară (M3) pe parcursul lunii iunie 2003 a crescut cu 196.2 mil. lei, sau cu 2.8 la sută, iar agregatul monetar M2 (masa monetară în lei) cu 65.8 mil. lei, sau cu 1.4 la sută.

Majorarea indicatorului (M3) a fost determinată de sporirea volumului numerarului în circulație cu 32.2 mil. lei (1.4 la sută), precum și a soldului depozitelor totale cu 166.3 mil. lei (3.5 la sută). Creșterea volumului total al depozitelor a fost generată atât de creșterea depozitelor în moneda națională (1.5 la sută), cât și a celor în valută străină (5.4 la sută). Exprimare în USD, ultimele s-au majorat cu 9.3 mil. USD. Ponderea depozitelor în valută străină în volumul total al masei monetare a crescut de la 34.1 la sută în luna mai până la 34.9 la sută în luna iunie 2003.

Schimbările în structura masei monetare sunt reflectate în tabelul nr.5.

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei

Componentele masei monetare	Dec.2002	Pond. %	Mai 2003	Creșt. %	Pond. %	Iun. 2003	Creșt. %	Pond. %
MASA MONETARĂ	6511.5	100	7104.6	1.4	100	7300.8	2.8	100
BANI IN CIRCULAȚIE	2288.5	35.2	2331.9	2.2	32.8	2364.1	1.4	32.4
DEPOZITE LA VEDERE	1056.9	16.2	1100.0	-1.9	15.5	1105.7	0.5	15.2
- ale persoanelor juridice	869.6	13.3	915.7	-2.7	12.9	920.7	0.5	12.6
- ale persoanelor fizice	187.3	2.9	184.3	2.2	2.6	185.0	0.4	2.6
DEPOZITE LA TERMEN (inclusiv pe termen lung)	1172.1	18.0	1249.3	2.2	17.6	1279.7	2.4	17.5
- ale persoanelor juridice	249.5	3.8	223.5	2.0	3.2	215.0	-3.8	2.9
- ale persoanelor fizice	922.6	14.2	1025.8	2.2	14.4	1064.7	3.8	14.6
DEPOZITE IN VALUTĂ STRĂINĂ	1993.6	30.6	2419.3	1.8	34.1	2549.5	5.4	34.9
- ale persoanelor juridice	716.6	11.0	782.7	0.8	11.0	845.0	8.0	11.6
- ale persoanelor fizice	1277.0	19.6	1636.6	2.2	23.1	1704.5	4.2	23.3
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	0.3		4.1			1.8		

Activele externe nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 11.4 mil. USD, totalizând 163.2 mil. USD. În structura acestora volumul activelor externe nete ale BNM s-a majorat cu 0.2 mil. USD, iar activele externe nete ale băncilor comerciale - cu 11.2 mil. USD.

Activele interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 25.6 mil. lei (0.5 la sută).

În luna iunie cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar s-au redus cu 34.3 mil. lei, inclusiv cererile față de Guvern ale BNM – cu 3.6 mil. lei. Micșorarea cererilor față de Guvern ale BNM a fost determinată de majorarea depozitului valutar al Guvernului cu 0.3 mil. lei, depășirea încasărilor Guvernului asupra cheltuielilor cu 6.4 mil. lei, precum și de încasările de mijloace în bugetul asigurărilor sociale de stat în volum de 3.0 mil. lei. Totodată, au fost utilizate mijloace din conturile extrabugetare în sumă de 6.1 mil. lei, ceea ce a condiționat majorarea cererii de plăți față de Guvern.

Pe parcursul perioadei de referință au fost reperfectate creditele acordate anterior Ministerului Finanțelor de către BNM în sumă de 575.2 mil. lei.

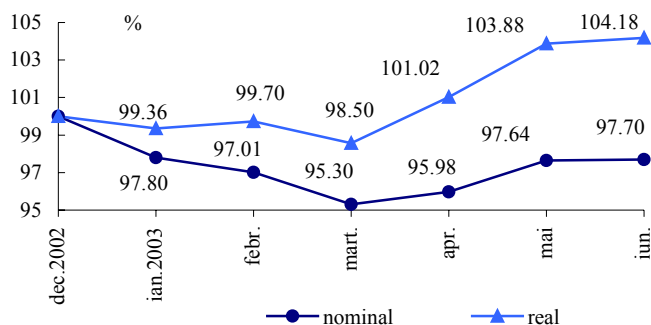
În luna iunie cererile de plăți ale BNM față de băncile comerciale s-au redus cu 15.4 mil. lei, ca urmare a vânzărilor nete de HVS prin operațiuni REPO în sumă de 12.5 mil. lei (vânzări – 26.4 mil. lei, răscumpărări – 13.9 mil. lei), rambursării de credite acordate pentru CCL în sumă de 1.5 mil. lei și achitării dobânzii aferente creditelor în volum de 1.4 mil. lei.

Piața valutară

În luna iunie **cursul oficial de schimb** al leului moldovenesc față de dolarul SUA s-a apreciat de la 14.1565 MDL la începutul lunii până la 14.1475 MDL la finele acesteia.

De la începutul anului 2003 leul moldovenesc a marcat o depreciere cu 2.30 la sută în termeni nominali și o apreciere de 4.18 la sută în termeni reali (graficul nr. 9)*. Cursul oficial de schimb mediu lunar al leului moldovenesc față de dolarul SUA în luna gestionară comparativ cu luna precedentă s-a apreciat de la 14.2684 lei până la 14.1629 lei (graficul nr. 10).

Graficul nr. 9. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec.2002 =100) *

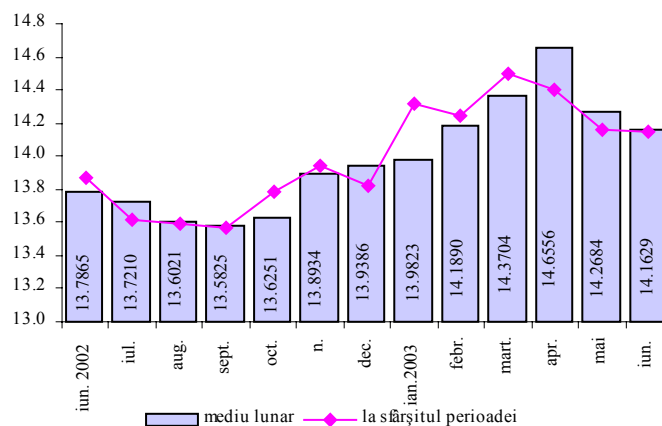

Volumul total de dolari SUA tranzacționați în luna de referință pe

piața interbancară de către bănci a constituit 65.4 mil. USD, micșorându-se față de luna mai cu 4.0 mil. USD. În luna iunie rulajul Băncii Naționale a Moldovei pe piața interbancară a constituit 5.4 mil. USD.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a depreciat de la 0.4612 lei în luna mai până la 0.4646 lei pentru 1 rublă rusească în luna iunie 2003. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească constituia 0.4605 lei, iar la sfârșitul lunii – 0.4659 lei pentru 1 rublă rusească.

Graficul nr. 14. Cursul de schimb MDL/USD

Casele de schimb valutar și punctele de schimb valutar ale băncilor comerciale în luna iunie curent au cumpărat: 45.1 mil. USD; 12.2 mil. euro; 28.1 mil. ruble rusești; 4232.6 mil. lei românești; 1.8 mil. hrivne ucrainene și au vândut: 12.4 mil. USD; 4.1 mil. euro; 11.5 mil. ruble rusești; 4121.3 mil. lei românești; 1.8 mil. hrivne ucrainene.

Stocul *datoriei publice directe și garantate de stat* la situația din 30.06.2003 a constituit 986.71 mil. USD (inclusiv creditele acordate de FMI, tabelul nr. 6).

Tabelul nr.6. Datoria externă (mil. USD)

	Sold la 31.05.2003	Iunie				Sold la 30.06.2003
		intrări	rambursări	arierate de dobândă	diferența de curs	
Datoria publică	914.96	0.02	3.65	0.00	-3.54	907.79
Datoria publică garantată	82.43	0.00	2.34	0.04	-1.21	78.92
Total datorie externă	997.39	0.02	5.99	0.04	-4.75	986.71

* cotare indirectă (USD/MDL)

Pe parcursul lunii iunie *stocul datoriei externe* s-a micșorat cu 10.68 mil. USD. La modificarea stocului datoriei externe au contribuit preponderent rambursările efectuate în luna gestionară în volum de 5.99 mil. USD și diferența de curs în mărime de 4.75 mil. USD cauzată de aprecierea cursului de schimb al dolarului SUA față de alte valute.

În luna iunie s-au acumulat arierate noi în volum de 0.83 mil. USD.

La 30.06.2003 stocul total al arieratelor (inclusiv acumulate în anii precedenți) a însumat 45.6 mil. USD.

Stocul datoriei private negarantate de stat (inclusiv arieratele de dobândă) a constituit 376.8 mil. USD la 30 iunie 2003 (sursa: DMFAS 5.2.).